

AK PARTİ İKTİDAR OLDUĞU HALDE NEDEN HALÂ „MAĞDUR“ ROLÜNÜ OYNAYABİLİYOR DA, CHP MUHALEFETTE OLMASINA RAĞMEN HALÂ „MUKTEDİRLERİ“ OYNUYOR!!..

Münir Aktolga
Ekim 2014

Etyen'in bugünkü yazısına atıfta bulunduğumu anlamışsınızdır herhalde¹.. Yazı çok önemli ama, bence eksik, madalyonun sadece bir yanı var yazıda. Madalyonun öteki yanına gelmeden önce isterseniz okumayanlar için Etyen'in yazısını kısaca özetlemeye çalışalım:

„AKP'nin ilk dönemiyle ilgili de pek bir fikir ayrılığı bulunmuyor. Bu partinin mağdurların temsilcisi olarak, bürokrasinin ve laik sosyokültürel muktedirlerin direncine rağmen iktidar olduğuna hemen herkes hemfikir. Aynı şekilde AKP'nin 'ikinci döneminde' eski muktedirleri 'siperlerine' ittiği, iktidara hakim olduğu, devletleştiği gözlemi de çok yaygın. Yani artık AKP'yi 'muktedir' olarak görmek durumundayız..

„Öte yandan Türkiye az çok bir demokrasi. En azından toplumsal tepkilerin sandık üzerinden ortaya konma geleneği epeye güçlü olan bir ülke. Ve geçmiş örnekler seçimlerin hemen her zaman mağdurların tercihlerinin baskın çıkmasıyla neticelendiğini gösteriyor. Dolayısıyla basit bir çıkarsama ile AKP'nin muktedir hale gelmesiyle birlikte oyunun düşmesi gerek. Oysa durum tam tersine. Bir ihtimal Türkiye'de AKP sayesinde çoğunluğun muktedir olmasıdır. Eğer doğruysa, bunun dünya demokrasi tarihine geçecek bir olay olduğunun altını çizmek lazım..

„Kısacası bize ilk bakışta ikilem gibi gözüken olayın temelinde şu iki gerçek var: 1)AKP iktidarı bir yandan eski mağdurları bir bütün olarak daha iyi koşullara taşıdı, ama diğer yandan da eski mağdurların içinden yeni bir muktedirler grubu çıkardı. Ancak 2) AKP iktidarı hem muktedirler grubunun mağdur kimliğinden ve sosyolojisinden kopmamasını sağladı, hem de farklı mağdurların kimliksel zeminde bütünleşmesine izin vermeyen bir siyasi ortam oluşturdu.

Sonuç, muktedir olmasına karşın toplum nezdinde hala mağdur olmayı becerebilen bir iktidar partisidir. Muktedirler esas olarak yaptıklarıyla, mağdurlar ise onlara yapılanlarla siyasi değerlendirmeye tabi olurlar. Bugün AKP karşıtları iktidarın yanlışlarını sayıp döküyor, ama iktidarın üzerindeki tehdidin parçası olduklarını ve bu durumun AKP'yi mağdur kıldığını anlamıyorlar. AKP'ye yapılanlar siyasi anlamını koruduğu, yani AKP'nin iktidarı 'doğal' kabul edilmediği sürece bu parti mağdur niteliğini sürdürecektir. Böylece birçoklarını şaşkırtan sonuçla karşılaşırız: AKP her seçimde daha geniş bir potansiyel desteğe sahip oluyor. Çünkü bu parti hem muktedir hem mağdur! Halkın mağdurlara oy verdiği tezi romantik bir beklenti... Gerçekte halk mağdurları temsil eden ama asgari muktedirlik özelliği gösteren partileri destekler..

„CHP ise ne muktedir ne de mağdur. Laik kimliği siyasi özne olarak görmek isteyenler mağdur olmak için çırpınıyor ama maalesef inandırıcı bir taşıyıcı yok. Bu kesim halen modern dünyanın klasik kimliklerinden mağduriyet çıkarmaya çalışırken, AKP post modern dünyanın değişken ve geçişken mağduriyetlerini değişim dinamiğinin parçası yaparak harmanlayabiliyor“.

ETYEN OLAYI SADECE İÇ DİNAMİKLER AÇISINDAN ELE ALMIŞ..

---

¹<http://www.duzceyerehaber.com/etyen-mahcupyan/29278-ikilemler-3-muktedir-ve-magdur>

Yazının girişinde Etyen'in değerlendirmelerinin çok önemli ama eksik olduğunu, yazıda madalyonun öteki yanının hiç hesaba katılmadığını söylemiştik. Çünkü o olayı sadece iç dinamiklerin evrimi açısından ele alıyor. Halbuki, her toplum, belirli bir anda varolurken, aynı zamanda, başka toplumlarla olan ilişkilerle birlikte oluşan bir sistemin üyesi-parçası olarak gerçekleşir². Bu nedenle, bir toplumun iç dinamikleriyle evrimi ve değişimi süreci, aynı zamanda, onun içinde bulunduğu bir üst sistemle ilişkisi içinde de ele alınmak zorundadır.

Evet, bütün gel gitleriyle birlikte Türkiye kendine özgü bir burjuva devrimi süreci yaşıyor, bu açık; AK Partiyle birlikte iktidar olan eski Türkiye'nin "mağdurları"da şu anda artık yeni bir Türkiye'ye geçiş sürecinin "muktedirleri" konumuna yükseldiler. Ama, bütün bu değerlendirmeler henüz daha sadece iç dinamiklerin evrimiyle ilgilidir. Türkiye toplumu şimdi, buna paralel olarak uluslararası ilişkiler sistemi içindeki eski yerini de değiştirmek istiyor. Toplum, yeni bir küresel sistem içinde yeni varoluş haline uygun yeni bir konuma da sahip olmak istiyor. Fakat bu, dış dinamiklerin evrimiyle, uluslararası statükonun değişimiyle ilgili bir olay. İşte tam bu noktada Türkiye'yi AK Parti iktidarıyla birlikte yeni bir mağdur rolünü üstlenirken-oyarken görüyoruz..("Dünya beşten büyüktür" vb..)

İçerdeki eski devletçi muhalefete gelince; onlar iç dinamiğin evrimi açısından artık "muktedir" konumlarını yitirdikleri halde, AK Partiye ve „yeni Türkiye'ye“ karşı olan muhalefetlerini- „düşmanımın düşmanı dostumdur“ mantığıyla kaçınılmaz olarak- sistemin dahil olduğu eski uluslararası statüko güçlerinin direnişiyle birleştirdikleri için halâ muktedir olmayan muktedirler rolünü oynamaya devam ediyorlar. Türkiye henüz daha „yeni Türkiye'ye geçiş sürecini tamamlamadığı için-yeni Türkiye kendi muhalefeti yaratamadığı için-ilk bakışta bir paradoksmuş gibi görünen bu durum günümüz siyasetine damgasını vurmaya devam ediyor. Ve işte bu yüzden de, AK Parti halâ, halkın eski Türkiye'nin devletçi muhalefetine karşı açtığı krediyi kullanarak her seçimde kazanmaya devam ediyor!..AK Partinin, iktidar olmanın verdiği içerdeki muktedirliği dış dinamik açısından onun mağdur rolüyle örtüldüğü için o halâ mağdurları oynamaya devam ediyor..

Peki bu iş nereye kadar böyle devam eder? Burada bütün mesele, AK Parti'nin dış dinamikleri kavrayış tarzına ve bu ilişkiler-etkileşimler- içinde kendi stratejisini-rolünü belirleyiş biçimine indirgeniyor. Eğer AK Parti uluslararası sistemin de bir geçiş süreci yaşadığını, 20.yy'a özgü dış dinamiklerle 21.yy'a özgü dış dinamiklerin içiçe geçmiş halde etkide bulduklarını görebilirse, bu durumda, kendisini 21.yy dinamikleriyle bağdaştırarak eski dünyanın dinamiklerine karşı bir zafer elde edebilir. Yok eğer bunu kavrayamaz da süreci halâ 20.yy'a özgü uluslararası ilişkilerin değişimi olayı olarak görürse, ve Türkiye'nin "yükselişini"de bu eski dünyada geçerli olan "kapitalizmin gelişmesinin eşit oranda olmaması kanununa" göre değerlendirmeye çalışırsa kaybeder. Bu durumda mağdurların şanlı mücadelesinin onurlu yenilgisi gündeme gelir!..

Türkiye bir geçiş döneminde demiştik. Açıkçası bu iki ihtimal de mevcut şu an. Örneğin ben bazan Erdoğan'ı dinlerken gözümün önünde Müslüman bir Chavez canlanıyor!! Bir yandan, "helal olsun" diyerek alkışlıyorum onu, ama bir yandan da, bu türden bir 20.yy kahramanlığının şansının olmadığını düşünüyorum ve endişeleniyorum!..Ama tabi bu işin bir yanı, diğer yandan da, yeni sürecin dinamiklerinin Türkiye'yi ve bu arada da tabi AK Partiyi ve Erdoğanı da alıp götürdüğünü, onların, hatalardan ders çıkarıp öğrenerek yeni sürece kolayca adapte olabildiklerini görerek seviniyorum!..

² <http://www.aktolga.de/t4.pdf>